

сѣмена не заглѣхнахъ, а паднахъ на добра земля и хванахъ корень. Около 200 годинъ слѣдъ Р. Хр. единъ Христіански писатель говори, че въ негово врѣме Евангелска-та истина, освѣнь много други страни, е была озарила вѣче и Дакія ⁴⁾. А подъ Дакія тогава се е разумѣвала сегашна-та Българска земля между рѣки-тъ Морава, Тимокъ и Искръ. Около 304 год. во време-то на 10-то-то гоненіе, което императоръ Діоклитіанъ вдигна противъ христене-тъ, ные сръщами въ Тракія множество Христене, отъ които мнозина получилихъ тогава мъченически вѣнецъ. — Всичко свидѣтелствова, че въ начало-то на 4-тии вѣкъ имало е безчисленно множество Христене и на Балканскіи полуостровъ, както и въ други-тъ владѣнія на Римска-та имперія. — Но и тукъ, както и всѣдъ въ онова време, Христене-тъ сѣ были принѣдени да си неисказватъ вѣра-та, скръшомъ сѣ се молили и проповѣдали. — Това тежко състояніе на христовитѣ послѣдователи се продължава до 312 година, т. е. до това време, когато императоръ Константинъ Великій, не само освобиди Христова-та вѣра отъ всякакви гоненія, но ѣж и припозна за главна вѣра въ Имперія-та си: тогава въ скоро врѣме станахъ христене и други-тъ жители на Балканскіи полуостровъ, които до тогава си остаяхъ при своя-та стара езическа вѣра. —

Отъ врѣме-то на Константина Великаго за едно съ друго-то устройство на Христова-та църква, захвана да се нарежда правилно и църковно-то Чиномачаліе или свещенномачаліе (Іерархія-та). Римска-та Имперія, която тогава загражаше токорѣчи всичкіи по-извѣстенъ свѣтъ, се раздѣляваше на много малки области, кои-то по латински се наричахъ *провинції*, и по Гръцки *епархїи*. —

⁴⁾ Тертуліанъ, b. Chronographia ed Venet. 1733 p. 116.